

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Člankarica za Jugoslavijo: celoletno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Račun pri pošti, hranilnici v Ljubljani št. 11.953. — Telefon št. 30-69.

Leto XVI.

V Ljubljani, v torek, dne 3. oktobra 1933.

Štev. 112.

Trgovci in podporne akcije

Čim težji so časi, tem več je podpornih akcij, tem silnejši so apeli na privatno dobrotelost. Posebno številni pa so apeli na trgovce, h katerim se zateka na pomoč sploh vsak, kdor je v sili. Po nekaterih trgovinah se vrata kar neprestano odpirajo za prihajajočimi in odhajajočimi prosilci, dočim pa so kupci vedno bolj redki in redki. Ni čuda, da postajajo trgovci že nejevoljni, zlasti še, ker neprestano rastejo javna bremena, da trgovci že komaj te zmagujejo.

Vseeno pa bi trgovci še vedno radi pomagali, kjer je sila, če ne bi videli, da se tudi vedno bolj množe zlorabe zasebne dobrotelosti. Mnogim je postalo že beračenje poklic, ki se dobro obnaša, mnogi pa tudi zlorablja različne dobrotelne akcije v najbolj umazane zasebne namene. Posledica tega je, da človek že več ne ve, če daje vrednemu ali ne in da se človek boji, da bo s svojim darilom podpiral le brezvestnega špekulanta na račun dobrosrčnosti ljudi. Trgovstvo je zato sklenilo, da v bodoče nikomur nič ne daruje in naj pride v imenu še tako lepo zveneče nacionalne ali druge organizacije, če nima legitimacije združenja trgovcev. Samo pozdraviti je, da je trgovstvo s tem svojim sklepom nastopilo proti izkoriščevalcem javne dobrosrčnosti in samo želeli je, da bi se trgovstvu pridružila tudi oblastva in druge ugledne organizacije.

Pri tej priliki bi omenili še drugo grdo razvado, ki se je ponekod prav neverjetno obnesla. Ponekod se namreč dajejo razna potrdila in dovoljenja za beračenje s silno lahkoto, da se ljudje naravnost navajajo na beračenje. Mnenja smo, da je beračenje pač tako malo ponosno delo, da je popolnoma napačno, če bi se to še od kakršnega koli urada podpiralo. Če človek pregleduje te razne legitimacije za beračenje, dobi vtis, da se skušajo na ta način nekatere občine znebiti njim neljubih občanov.

Mnogo nezaupanja do raznih podpornih akcij pa je nastalo tudi vsled tega, ker človek pač čita apele za prispevke za to ali drugo akcijo, nikdar pa ne čita obračuna, kako se je nabrani denar uporabil. Mislimo, da ni prav nič preveč zahtevno, če tisti, ki je daroval denar in zahteval, še tako majhen znesek, hoče tudi izvedeti, kako se je njegov denar uporabil. Bilo bi nad vse umestno, če oblast sploh nobeni organizaciji ne bi dovolila javnega nabiranja prispevkov, če ni že objavila obračuna o svoji prejšnji zbirki in če ga ni predložila tudi pristojnemu uradu v pregled.

Pri tej priliki bi omenili še neko dejstvo, ki so ga konstatirali pred kratkim naši trgovci in ki jih naravno ni moglo navdušiti za še večje prispevke za razne dobrotelne namene. Ko je bil pred kratkim teden Rdečega križa in se je za namen Rdečega križa morala na vsako pošto pošiljko nalepljati še poldinarska znamka za Rdeči križ, so morali naši trgovci konstatirati, da se v tem tednu obseg pošte iz Slovenije ni zmanjšal, da pa je strašno padla pošta iz drugih pokrajin. Mnogi ljubljanski trgovci so v tem tednu dali za Rdeči križ po par sto dinarjev in ljubljanski poslovni svet gotovo lepo vsoto 100.000 dinarjev. Naravno je, da človeku mine volja za darovanje, ko vidi, da v drugih pokrajinah ljudje ne plačujejo niti takrat, kadar apelira na njih požrtvovalnost tako potrebna ustanova, kakor je Rdeči križ.

In še en vzrok je, da je volja trgovcev za razne podporne akcije vedno manjša. Lepo in v čast trgovstvu je, da se ob vsaki priliki apelira na njegovo požrtvovalnost, toda tudi trgovstvo ima pravico pričakovati, da bo vsaj en njegov apel naletel na dober sprejem. Leta in leta pa se trgovstvo pritožuje nad privilegiji zadrug, leto

za letom ponavlja trgovstvo svoje pritožbe zaradi kartelov, a vse njegove pritožbe so skoraj vedno brez učinka. Le prerazumljivo je, če trgovec pri tako velikem omalovaženju njegovih najbolj osnovnih zahtev izgubi tudi sam voljo, da bi sodeloval pri vseh neštetih podpornih akcijah. Treba tudi trgovcu pokazati malo dobre volje, potem je tudi od njega mogoče zahtevati dobro voljo, kajti to, da bi trgovec le dajal in dajal, a nič ne prejemal, je čisto nemogoče.

Mislamo, da je le v interesu dobre stvari, če smo opozorili na vzroke, ki morajo po-

lagoma ubiti vsako podporno akcijo. Čim prej bodo ti vzroki odpravljeni, tem prej bo tudi zasebna dobrotelost večja. Zlasti pa naj se napravi brezobzirno konec vsakemu zlorabljanju zasebne dobrotelosti.

Povdariti pa moramo, da je trgovstvo kljub vsem razočaranjem sklenilo, da še naprej sodeluje pri nujno potrebnih akcijah in tako bo aktivno sodelovalo tudi pri nad vse potrebni akciji g. bana za poplavljenca. Kljub vsemu bo trgovstvo tudi sedaj storilo svojo dolžnost in če bodo tudi drugi storili svojo, potem bo poplavljenec v resnici pomagano.

Tudi kmetijske dolgove treba plačati

Važen razpis notranjega ministra Živ. A. Lazića

V julijsko-septembrski številki »Savremene občine« je objavljen razpis notranjega ministra proti kaznivi agitaciji nekaterih ljudi, da kmetom ni treba plačevati dolgov. Ker je ta razpis važen za trgovce, ga objavljamo v celoti. Razpis se glasi:

»Ministrstvo je izvedelo, da se med narodom širijo vesti, da ni treba dolžnikom plačati njih dolgov. Te vesti razširja in agitacijo v tem smislu vrši škodljiva propaganda s sovražno tendenco proti naši državi, da narusi njen notranji red in mir in da škoduje medsebojnemu zaupanju ter javnemu kreditu. Dostikrat govore v tem smislu tudi nepremišljeni politični ljudje, ki so opozicionalno razpoloženi proti režimu, v želji, da bi mu delali težave ali pa pridobivali sebi pristašev, ne misleč na težke posledice tega svojega postopanja.

Vsled tega se pristojnim oblastem nalaga dolžnost, da vse one, ki širijo takšne vesti s kakršnimkoli namenom, pokličejo pod najstrožjo odgovornost in na ta način preprečijo vršenje te zlonamerne, za državo in narod škodljive in protipostavne agitacije.

Na drugi strani je treba po občinskih oblastvih in na druge primerne načine poučevati narod, kaj je državna oblast storila v teh težkih gospodarskih prilikah, ki vladajo po vsem svetu in ne samo pri nas in ki so drugod še težje, da pomaga kmetovalcu, da bo ta mogel sedanje težkosti lažje prenesti in počakati na boljše čase. V ta namen je treba narodu zlasti pojasniti glavne odredbe zakona o zaščiti kmeta z dne 19. aprila 1932 in njegove dopolnitve z dne 19. oktobra in 19. decembra istega leta.

Ti predpisi in zlasti § 3 določajo sledeče:

1. 1. Kmetovalec je dolžan, da plača od terjatve, katere prisilno plačanje je po predpisih § 1. odloženo, 6 odstotne obresti in to od dneva tožbe, razen če je s sodbo, poravnavo ali na kakšni drugi podstavi (izvršnim naslovom) določena nižja obrestna mera.

2. Če upnik iz lastne volje dovoli dolžniku-kmetovalcu odložitev plačila terjatve, ki je že zapadla in to pred vložitvijo tožbe za njeno plačilo, ali če odstopi od že vlozene tožbe brez zahteve na plačilo pravnih stroškov, potem more zahtevati največ 10 odstotne letne obresti brez ozira na višino preje dogovorjenih obresti.

3. V maksimalni znesek letnih obresti se morajo vračunati tudi vsa postranska plačila ali dajatve, na katere se je dolžnik obvezal poleg obresti, kakor so to: provizije konvencionalne kazni, stroškov in podobno.

4. Pogodba o obrestih je nična, v kolikor presega s tem paragrafom dovoljeno maksimalno stopnjo. Obresti, ki presegajo po tem paragrafu dovoljeno stopnjo, se ne smejo niti dosegati niti zavarovati niti z izvršbo izterjavati, pa najsi so bile določene s pravomočno sodbo ali po kakšni drugi podstavi (izvršnim naslovom).

II. Z odredbo iz čl. 2. zakona o podaljšanju zakona o zaščiti kmeta in o uveljavlja-

nju posameznih predpisov zakona o izvršbi in zavarovanju z dne 19. oktobra 1932, »Služb. Nov.« z dne 20. oktobra 1932, št. 243/XCIII, je bil bivši § 3 zakona o zaščiti kmeta dopolnjen z odstavkom 5, ki se glasi:

»Če upnik, tudi s pristankom dolžnika, pobere na ime obresti, provizije, stroškov ali temu podobnega večji znesek, kakor pa je dovoljen po predpisih odstavkov 1 do 3, se višek na zahtevo dolžnika odbije upniku od glavnice, razen tega pa se upnik kaznuje z zaporom do 6 mesecev in denarno do 5.000 Din, v kolikor se dejanje ne kaznuje strožje po kazenskem zakonu. Če je dolžnik popolnoma plačal dolg, more zahtevati povrnitev omenjenega viška.

Tuja konkurenca na ljubljanskem sadnem trgu

Upravičene zahteve branjevcv in branjevk

Na ljubljanskem magistratu je bila v petek popoldne burna seja, ki jo je sklical magistratni tržni odsek zaradi protesta branjevcv in branjevk proti hudi konkurenci, ki jo izvajajo na ljubljanskem trgu bosanski in drugi tuji prekupevalci sadja. Na konferenco so bile vabljene sicer vse mogoče organizacije, ne pa tudi Združenje trgovcev v Ljubljani, pri katerem so vladnjene branjevke in branjevk. Z vsoto silo je protestiral proti temu omalovaževanju trgovske organizacije obč. svet. in trgovec Karol Soss.

Na seji je prišlo do zelo burnih scen, ker zastopniki raznih konzumentskih organizacij kar niso mogli najti pri sebi tudi nekaj razumevanja za velike težave naših branjevcv in branjevk. Vsled tega tudi seja ni mogla roditi nobenega pravega uspeha. Nazori, ki so jih na seji razvijali zastopniki konzumentskih organizacij in zlasti še Narodne odbrane, ki je bila pritegnjena k seji, ne vemo iz kakšnih razlogov, so bili več kot čudni.

Tako so govorili, da je treba pustiti na ljubljanski trg tuje prekupevalce zato, da se pomaga kmetu, ki je bil od povodni tako silno prizadet. Res ne razumemo, kje so ti čudni logikovni kmeti pobrali to neverjetno zagotovo. Tuji prekupevalci vendar ne konkurirajo samo branjevcem, temveč tudi našemu kmetu, ki mora zato prodajati svoje sadje pod ceno. Prav tako ko sadni trgovec je tudi naš kmet zainteresiran na tem, da ga ne ubija tuja konkurenca. Sedaj pa pridejo zastopniki raznih poklicanih in nepoklicanih organizacij ter zahtevajo, da se v imenu zaščite kmeta prepuste na trg tuji prekupevalci, da bo prisiljen naš kmet prodajati ceneje. Res lepo pomoč nudijo ti ljudje našemu kmetu!

Sploh ta ljubezen do kmeta, ki jo vidimo vsak dan na trgu. Za 25 par bo »glijala« elegantna dama na trgu na vse kriplje, par ur kasneje pa dala tisočake in stotake za luksuzno blago!

Sijajna je tudi ta, da se je zastopnik Narodne odbrane zavzemal za železničarje, ki

III. Besedilo preje omenjenega § 3. zakona o zaščiti kmeta (kakor odstavki pod I, tako tudi 5. odstavek pod II) je ostalo v veljavi po izrečni odredbi iz odstavka 1., čl. 1. zakona o podaljšanju veljavnosti zakona o zaščiti kmeta in o razveljavljanju posameznih predpisov zakona o izvršbi in zavarovanju z dne 19. decembra 1932, »Služb. Nov.« z dne 20. decembra 1932, št. 295—CH.

Navedene olajšave dovoljujejo le količakaj vestnim plačnikom, da polagoma vrše tako zmanjšana plačila, dokler ne nastanejo boljši časi.

Dolžnikom je treba predočiti, da je v njihovem interesu, da tako zmanjšana plačila redno v rokih plačujejo, kajti če tega ne delajo, se bodo do 19. decembra 1932 neplačane obresti vračunale v glavnico dolga, za neplačane obresti dolžne po tem roku pa ima upnik pravico, da zahteva izvršitev izvršne sodne sodbe, pa naj je bila izvršitev svoječasnno z zakonom z dne 19. aprila 1932 ustavljena ali pa se sploh še ni začela. Izvršitev pa se more zahtevati samo do višine neplačanih obresti.

Kakor je dolžnost oblasti, da navajajo kmetovalce na redno plačevanje tako zmanjšanih obveznosti, ker bodo na ta način še naprej ohranili svoj kredit, ki je kmetovalcu potreben, kadar nujno potrebuje novo posojilo, ravno tako pa morajo tudi gledati na to, da se ravna upniki po zakonskih predpisih in da od dolžnika ne zahtevajo in izterjujejo več, kakor je dovoljeno, v primerih pa, kjer se to dogaja, da te upnike najstrožje kaznujejo.

Minister notranjih zadev Živ. A. Lazić.

trgujejo, ker da so v to prisiljeni zaradi krize. Zakaj pa ni ta gospod tako dosleden in zahteva odpravo vseh obrtnih listov in vseh davkov za branjevce, če pa sme po njegovem mnenju vsakdo prosto prodajati vse, kar se mu zljubi. Res lepo pojmovanje o enakopravnosti državljanov, da morajo eni plačevati davke, drugi pa ne! Toda na takšnem pojmovanju ni mogoče zgraditi nobene zdrave države!

Petkova seja na magistratu je dokazala, kakor že mnoge druge seje, da nekateri mislijo, da branjevec sploh nima eksistenčne upravičenosti. Par eksistence več ali manj, to te ljudi ne briga in niso niti toliko socialno čuteči, da bi se le malo vmislili v težavni položaj teh najmanjših trgovcev, ki računajo z dinarji in trgujejo z blagom, ki je najbolj tvegano!

Kako bedno je stanje branjevk, je točno opisal nekli ljubljanski list v svojem poročilu o petkovi seji, ko piše:

Prva zastopnica domačih prodajalk sprva energično zahteva, naj jim mesto omogoči zaslužek, nato ji pa glas zaduše solze, ko v srce segajočimi besedami slika, kako obupno se morajo branjevke boriti za življenje! Ali so ljudje res tako trdi, da jih te solze in v srce segajoče besede ne ganejo!

Zahtevamo, da se omogoči branjevkam in branjevcem, ki so ljubljanski meščani, da morejo živeti in da jih tuja konkurenca ne uniči. Zato proč s tujimi prekupevalci in na naših trgih naj imata prvenstvo naš kmet in naš domači prodajalec. Samo to je pravilno stališče.

DEFICIT BOLGARSKEGA PRORAČUNA

Po uradnih podatkih so znašali dohodki Bolgarske od 1. aprila do 31. julija t. l. 2.018 milijonov levov proti 1.191 milijonov proračunanih. Izdatki pa so v tem času znašali 2.254 milijonov levov. Deficit je torej znašal v prvih štirih mesecih letošnjega leta 235 milijonov, dočim je znašal lani v istem času samo 98 milijonov.

Težave naše lesne trgovine

Iz seje Osrednje sekcije lesnih trgovcev pri Zvezi trgovskih združenj v Ljubljani

V petek 29. pr. m. se je vršila v sejni dvorani »Trgovskega doma« v Ljubljani seja Osrednje sekcije lesnih trgovcev, ki je razpravljala o aktualnih zadevah lesne stroke.

Po poročilu poslovoodečega podpredsednika Frana Škrbca, ki se je spominjal v svojem otvoritvenem nagovoru pri aeroplanski nesreči umrlega člena Ivana Žuraja in borznega senzala Lušina, se je razvila živahna debata o ovirah v našem izvozu lesa. Na zadnji seji odbora Osrednje sekcije se je sklenilo prositi pristojna ministrstva za nekatere izpremembe v pogledu izdaje in kritja izvoznih uverenj. Sedanje določbe namreč v veliki meri ovirajo izpolnjevanje dolžnosti, ki jih izvoznikom v pogledu izvoznega uverjenja povzročajo sedanji predpisi. Tako je med drugim rok za kritje uverjenja določen na 45 dni. Praktično poslovanje naših izvoznikov pa v nešteti primerih kaže, da odjemalec v inozemstvu v tem roku ne poravnava fakture in torej uverjenje v določenem roku ni krito. Več takih primerov povzroča izvozniku velike težkoče pri izdaji uverenj. Tozadevno spomenico Osrednje sekcije je pristojno ministrstvo rešilo negativno. Pravtako nakazujejo nekateri dobavitelji v inozemstvu našim izvoznikom fiktivne zneske v denarnih pismih, po domačem denarnem zavodu, ali pa ga osebno izročijo izvozniku. Na ta način poravnane fakture zneske pa se ne priznava v kritje uverjenja, s čimer se izvoznika neposredno sili, da došli denar zavrne, ker ga, če tudi dokazano, da je prejel denar v poravnano fakture, ne more uporabiti v kritje uverjenja. Pri današnjih prilikah, ko je skoraj nemogoče priti v določenem roku do denarja, je tudi povsem nemogoče, da bi se s takimi predpisi sililo izvoznika, da izven kliringa prejete denarja ne sprejme. Tudi to predstavo Osrednje sekcije je ministrstvo odklonilo.

Zastopniki sekcij so podrobno obrazložili težkoče, ki izvirajo iz v ceniku o zaravnavanju valute previsoko določenih cen lesu. V ceniku določene cene daleko ne od-

govarjajo cenam, za katere morejo naši izvozniki oddati les v inozemstvo, kar jim povzroča potem pri kritju uverjenja velike težkoče. Naša lesna trgovina se v splošnem bori z velikimi težkočami; tarejo jo previsoke tarife, ovirajo jo v izvozu devizni predpisi, močno občuti konkurenco inozemskih držav izvoznice lesa in jako pogreša smotrenega pospeševanja in usmerjenih trgovsko-političnih ukrepov, ki bi mogli položaj te naše važne gospodarske stroke omiliti.

Tako občuti naša lesna trgovina tudi pomanjkanje poslovnega kredita. Ustavitelj kreditov povsem onemogoča velike dobave na močna čezmorska tržišča; vse obratovanje se je omejilo na minimum.

Zato je pričelo naše lesno trgovstvo v pogledu izvoznih kreditov razmišljati o osnovanju lastne izvozne kreditne zadrage. Osrednja sekcija je že pripravila načrt pravi take izvozne kreditne zadrage, ki bo predložen vsem sekcijam v proučitev in upa, da naleti pri članstvu na polno razumevanje.

Naše lesno trgovstvo stremi tudi za zgraditvijo močne izvozne organizacije, ki je z ozirom na mednarodne sporazume neobhodno potrebna. Pričakovati moramo namreč, da se bo kritični položaj našega lesa na inozemskih tržiščih ob sklepanju medsebojnih trgovinskih sporazumov med državami uvoznicami in izvoznicami, ki gredo, kakor kažejo primeri, na našo škodo, še poslabšal. Treba je zato, da naša država v teh mednarodnih sporazumih in mednarodni lesni organizaciji, ki obstoja za države srednje in vzhodne Evrope na Dunaju, sodeluje. V lesni trgovini nastopa doba dogovorjenih in nedogovorjenih kontingentov in treba je močne, za vse jugoslovansko lesno gospodarstvo enotne izvozne organizacije, ki bo mogla ščititi naše interese v mednarodnih dogovorih, in prevzeti obveze. V obrambo naših interesov na inozemskem trgu nam je pa potrebna predvsem solidarnost vseh lesnih področij v državi v pogledu naše lesne izvozne politike in državna pomoč.

Vprašanje motornih vlakov

Že večkrat so zadnja leta listi pisali, da si namerava naša železniška uprava nabaviti večje število motornih voz s priklopniki, ki naj bi v lokalnem prometu v bližini večjih krajev s precejšnjo frekvenco izpolnili vrzeli v voznem redu in tako mnogo pripomogli k uresničenju želja prebivalstva. Žal pa se doslej to vprašanje še ni premaknilo z mrtve točke. Je že res, da v času hude gospodarske stiske, ki ne tare samo državljane, ampak tudi državo in samoupravne enice, zaenkrat ni misliti na večje investicije. Pomislite pa je treba, da more ravno uvedba motornih vlakov zelo dvigniti frekvenco na železnicah.

Najboljši primer za to imamo v inozemstvu, kjer je n. pr. češkoslovaška železniška uprava pred par leti v prometu z večjimi centri uvedla take vlake, ki so se vsi izvrstno obnesli. Znano je, da je uvedba novega vlaka z malimi izjemami upravičena le tedaj, če se taka zveza tudi rentira. Res je, da železnica ni zgolj pridobitno podjetje, ki naj bi uvajala nove zveze le tedaj, če ji to prinaša dobiček in naj bi opustila manj frekventirane zveze. Železnica je pač običilo, ki služi javnim svrham in ki mora imeti tudi proge ali zveze, ki so pasivne, ki jih pa nujno zahtevajo javni interesi. Vendar mora železniška uprava gledati na to, da spravi dohodke v sklad z izdatki in da pri tem kolikor toliko zadovolji splošne potrebe prebivalstva.

Z merodajne strani zatrjujejo, da dohodki železnic nazadujejo, vendar česar da bo treba nekaj ukreniti, da izdatki ne bodo presegali dohodkov. In ravno s tem v zvezi je potrebno, da železniška uprava razmišlja o uvedbi motornih vlakov tudi pri nas. Potem se bo frekvenca nedvomno nemalo dvignila, dočim se stroški sorazmerno ne bodo preveč dvignili.

Motorni vlak je v bistvu avtobus na tračnicah, ali pa tudi vlak, ki ga ne žene para, ampak motor. Navadno obstoja iz enega voza, motornega, kakor na cestni železnici, lahko se pa po potrebi priključi eden ali tudi dva navadna voza. Osebe tvorita navadno le voznik in sprevodnik,

včasih tudi ena sama oseba. Taki vlaki vozijo med parnimi vlaki, t. j. ob času, ko je proga manj zasedena, in le na krajše razdalje. Pri nas bi se taki vlaki zelo obnesli med Ljubljano na eni in Kranjem, Tržičem, Domžalami, Grosupljem in Zidanim mostom na drugi strani, potem v prometu Maribora z Dravsko dolino, Dravskim poljem in Poljčanami, morda tudi na drugih progah.

Motorni vlaki se obnesejo tudi tam, kjer je železniška zveza potrebna, kjer je pa frekvenca nezadostna, da bi se rentiral stalen parni vlak. Zakaj za navadni vlak je potrebno gotovo število potnikov, sicer so izdatki preveliki in železnica dela z izgubo. Drugače pa je pri motornih vlakih, kjer se na primer tam, kjer je računati na povprečno število 40 potnikov, že izplača uvesti tako zvezo. Važna bi bila pri nas uvedba motornih vlakov za dosego zvez stranskih prog z brzimi vlaki. Tako nima dopoldanski brz vlak iz Ljubljane v Beograd zveze z Mariborom. Uvesti takega vlaka ne kaže, ker bi se izplačal le, ako bi se moglo računati na zadostno število potnikov. Vendar bi bilo potnikov dovolj za motorni voz, morda tudi za priklopne. Ker taki vlaki zelo hitro vozijo in prav nič ne zaostajajo za parnimi, bi v poljudni uri dospeli potniki z Maribora v Zidani most, kjer bi dobili zvezo za vlak proti vzhodu.

Vsekakor bi bilo železi, da si naša železniška uprava čimprej omisli motorne vozove, ker se uporabljajo že v skoraj vseh državah. Ravno te dni so francoske železnice sklenile nabavo 250 takih voz, ki naj bi pred vsem služili za hitro zvezo med Parizom in velikimi kopališči. Res je, da bi nabava takih voz stala precejšnje vsote, vendar bi se izplačali že v najkrajšem času. Gospodarski interesi zahtevajo, da naša železniška uprava ne ostane brezbržna. Statistika kaže, da se imajo češkoslovaške železnice v veliki meri zahvaliti za porast osebnega prometa baš v sedanji dobi krize uvedbi motornih vlakov, ki izpopolnjujejo parne vlake in jim dovažajo potnike, ki bi jih sicer gotovo ne uporabili.

Iz naših organizacij

NAVODILO TRGOVCEM GLEDE DARIL ZA DOBRODELNE AKCIJE

Uprava Združenja trgovcev v Ljubljani, je v svoji seji dne 25. 9. 1933 soglasno sklenila glede vprašanja nabiranja prispevkov in daril nacionalnih in kulturnih društev, opozoriti ljubljansko trgovstvo, da nikomur ne da nobenih daril in denarnih prispevkov, če nima nabiratelj društva, oziroma organizacije posebnega potrdila od uprave združenja. Ta sklep je uprava storila radi tega, ker se je ugotovilo, da so nabirale darove in prispevke osebe, ki absolutno niso imele nikake zveze z dobrodelnostjo.

Kar se pa tiče podporne akcije za poplavlence, je uprava z ozirom na poziv bana dr. Marušiča sklenila, da naj trgovci v Ljubljani pošljejo svoje prispevke bodisi v denarju ali blagu v ta namen Združenju trgovcev, ki bo nato nabrani znesek, oziroma blago izročilo g. banu; radi tega naj gg. trgovci vsem ostalim nabirateljem v ta namen odklonijo podporo. Navodila in položnice bodo v nekaj dneh razposlane vsem gg. trgovcem.

Uprava Združenja trgovcev.

Adria prasek je boljši

Gospodarski načrt Male antante

V komunikatu o sinajski konferenci Male antante je že v glavnih obrisih naveden gospodarski načrt Male antante. Rumunski listi pa so sedaj objavili podroben načrt gospodarske unije, ki naj bi se ustvarila med državami Male antante. Po pisavi rumunskih listov vsebuje načrt gospodarske unije te točke:

1. Sodelovanje železnic vseh treh držav.
2. Sodelovanje paroplovnih družb na Donavi.
3. Zračno sodelovanje vseh treh držav.
4. Sodelovanje poštinih, brzojavnih in telefonskih uradov.
5. Splošno gospodarsko sodelovanje.
6. Izenačenje trgovinskega prava, čekov in carin.
7. Sodelovanje emisijskih bank in olajšanje plačilnega prometa med vsemi tremi državami s pomočjo uvedbe posebnega kliringa.
8. Intimno sodelovanje statističnih uradov.
9. Medsebojno informiranje o stanju poljedelstva.
10. Ozko sodelovanje na turističnem polju.
11. Sporazum o preprečenju dvojnega obdačenja državljanov držav Male antante in odprava vizuma za državljane Male antante.
12. Ozko sodelovanje gospodarskih ustanov in korporacij držav Male antante ter zlasti zbornice za trgovino, obrt in industrijo.
13. Sodelovanje industrije in industrijske proizvodnje vseh treh držav. Sklenitev trostranske konvencije na pet let o naročevanju sirovin za te industrije v prvi vrsti iz držav Male antante.
14. Ustanovitev gospodarskega sveta, ki bi imel zlasti to nalogo, da razširi gospodarsko sodelovanje držav Male antante.

Danes ob 20. uri diskusijski večer v Trgovskem domu

Komisijski ogledi zaradi novih gradb

Jugočeška v Kranju namerava povečati obstoječo tiskarno. Komisijska razprava dne 17. oktobra ob pol 9. v tovarni Jugočeške.

Pšeničnik Vinko v Vrhjih želi postaviti mlin na motorni pogon. Komisijski ogled dne 23. oktobra ob 10. na mestu samem.

Elektro družba, Dolnja Lendava, namerava povečati milarno »Pelikan« in postaviti električno centralo z lokomobilom. Komisijski ogled dne 6. oktobra ob 8.

Po svetu

Nj. Vel. kralj in kraljica sta se v spremstvu romunskega kralja udeležila spomin-ske svečanosti za padle naše dobrovoljce v Dobruži in položila na spomenik v Medžidiji krasen lovorov venec.

Velikanske priprave se vrše v Carigradu za sprejem naše kraljevske dvojice. Kemal paša je dal kraljevski dvojici za bivanje v Carigradu na razpolago slavni sultanov dvorec Dolma Bakče.

Carigrajski listi pišejo, da je prihod jugoslovanskega kralja v Carigrad eden najvažnejših dogodkov v zadnjih letih. V zvezi s tem dogodkom pišejo listi, da bo v Ankari sklenjen sporazum med Jugoslavijo, Rumunijo, Grško, Turčijo in sovjetsko Rusijo, ker so interesi vseh teh držav ob Črnem in Egejskem morju identični. Sele nato bi se razširil novi pakt tudi na Bolgarsko.

O velikih spremembah v bolgarski vladi in bolgarski diplomaciji, ki bi se imele zgoditi v bližnji bodočnosti, poročajo sofijski listi.

Sofijski list »Mir« se izjavlja za zblizanje z Jugoslavijo in apelira na makedonstvujušče, da prenehajo s svojimi atentati in nasilnostmi.

Predsednik bolgarske zveze invalidov general Nikiforov je prišel v Beograd ter bil prisrčno sprejet od naših invalidov. Popoldne je položil venec na grob našega Neznane vojaka na Avali.

Tolpa makedonstvujuših je z grškega ozemlja vdrla na naše ozemlje, položila nekaj peklenjskih strojev, a bila kmalu opažena od naših orožnikov. Vodja tolpe je bil ubit, drugi so se razbežali in jih orožniki zasledujejo.

Italijanski listi reproducirajo vest atenskega lista »Estia«, da hoče Francija s pomočjo Male antante ustvariti veliki romansko-slovanski blok. Strah pred slovanskim nastopom se torej zopet oglašja.

Pogajanja v razorožitvenem vprašanju so že toliko napredovala, da je prišlo med Francijo, Anglijo in U. S. A. do soglasja. Tudi Italija je že pristala na ta sporazum, pozneje pa se je, zapeljana od želje, da pridobi tudi Nemčijo za ta sporazum, oddaljila sama od doseženega sporazuma.

Paul Boncour je imel daljši razgovor z nemškim zun. ministrom Neurathom in mu razložil francosko stališče v razorožitvenem vprašanju. Francija je za štiriletno trajanje razorožitvene konvencije, za avtomatično kontrolo in proti oboroževanju razoroženih držav. Neurath je ta program odklonil. Vsled tega je soglasje v razorožitvenem vprašanju preprečeno.

Italijanski državni podtajnik Suvich je izročil zastopnikom velesil italijansko spomenico, v kateri zahteva italijanska vlada izvedbo sklepov konference v Stresi. Prav nič pa ne govori spomenica o francoskem načrtu konference, brez katerega je izvedba sklepov konference prav za prav nemogoča. Sodi se, da je namen italijanske spomenice ta, da bi ostala Italiji iniciativa za podonavska vprašanja.

Holandski delegat je na zasedanju Društva narodov predlagal, da prevzame Društvo narodov skrb za pregnance iz Nemčije, ker so zasebni pomožni viri že izčrpani. Švedski delegat se je pridružil temu predlogu in izjavil, da se pravi zatajiti Društvo narodov, če se pripusti, da bi obveljalo mnenje o neenakovrednosti plemen.

Dollfuss je po svojem povratku iz Ženeve izjavil, da je bila vsa Ženeva enotna v misli, da je vsaka proti Avstriji naperjena akcija proti vesti kulturnega sveta.

Španska vlada se predstavi dne 2. oktobra parlamentu, v katerem pa skoraj gotovo ne bo dobila večine. Razpust parlamenta je zato verjeten.

Prižadevanje nemških nacionalistov, da bi na Češkoslovaškem prišlo do enotne nemške parlamentarne skupine, so se ponesrečila, ker so tako kršč. socialci ko demokratski tako zvezo odklonili.

Radek, eden voditeljev sovjetske Rusije, piše, da še nikdar ni bila vojna nevarnost tako velika kot sedaj. Toda narodi, ki so za mir, so pripravljeni braniti mir tudi z orožjem v roki.

De Valerij vladil je izrekel irski parlament z 80 proti 65 glasovom zaupnico.

Finskemu parlamentu je predložen zakonski načrt, da se v bodoče ne prizna klavzula največje ugodnosti niti eni državi, ki je kontingentirala uvoz ali z deviznimi in drugimi omejitvami omejila uvoz.

Denarstvo

NOVI URADNI TEČAJI TUJIH VALUT
OD 1. OKTOBRA 1933 DALJE

Ker se vrednost listin, izdanih na zlato ali tujo valuto, proti dinarju izpreminja, je zaradi pravičnega pobiranja taks po zakonu o taksah in zaradi odrejanja pristojnosti pri razsojanju določil finančni minister z odločbo br. 11. 112.560 z dne 26. septembra 1933. nastopne tečaje, po katerih se morajo vse listine, ki se glase na zlato ali na tujo valuto, preračunavati na vrednost dinarja, ter se morajo po tem znesku pobirati takse po zakonu o taksah in odrediti pristojnost pri razsojanju:

1 napoleonor	Din 218-60
1 turška lira	249-—
1 angleški funt	178-—
1 dolar	37-50
1 kanadski dolar	37-—
1 nemška zlata marka	13-70
1 zlat zlot	6-40
1 avstrijski šiling	6-90
1 belg	8-—
1 pengö	8-90
1 braziljski milreis	5-30
1 egiptovski funt	199-50
1 urugvajski pezos	16-—
1 argentinski pezos	11-—
1 turška papirnata lira	27-50
100 albanških frankov	1093-—
100 zlatih francoskih frankov	1111-—
100 francoskih frankov	224-50
100 švicarskih frankov	1111-—
100 italijanskih lir	302-—
100 nizozemskih goldinarjev	2313-—
100 rumunskih lejev	33-—
100 bolgarskih levov	40-—
100 danskih kron	794-50
100 švedskih kron	916-60
100 norveških kron	894-50
100 pezet	480-—
100 draham	33-—
100 češkoslovaških kron	170-—
100 finskih mark	78-50
100 letonskih lat	1105-—

Tem kurzom, ki veljajo za čas od 1. oktobra 1933., se mora do nadaljnjega odredbe dodati še 28% na ime »prima«, uporabljati pa se morajo tudi v nastopnih primerih:

1. ko se sprejema kovano zlato — napoleonori in zlate turške lire — pri državnih blagajnah ob plačevanju davkov in drugih državnih dohodkov;
2. ko se pobirajo pristajniške takse, o čemer izda oddelek za davke potrebna navodila;
3. kot obračunavalni tečaji za angažiranje in potrošnje po proračunu za l. 1933./1934. pri vseh državnih izplačilih v tujih valutah; in
4. ko se sprejemajo za kavejio obveznice naših poveljnih državnih zunanjih posojil v zlato, 7%no in 8%no Blaire & Comp. in 7% Državne hipotekarne banke, emitirane v Newyorku, za preračunavanje dolarjev v dinarje.

Adria prašek je boljši

Beogradska občina je plačala v septembru 9 anuitet za svoja posojila v višini 30,6 milijonov dinarjev.

Drž. hipotekarna banka, podružnica v Sarajevu je obvestila imetnike beglučih in agrarnih obveznic, da lombardira teh papirjev za največ efektivnih 15.000 Din za eno leto. Odplačuje se tromesečno v višini 25% dovoljenega zneska. Posojila se dovoljujejo na podlagi 60% borzne vrednosti papirjev.

Uspeh poljskega notranjega posojila v višini 120 milijonov zlotov je popoln. Ze v teku prvega dne je bilo podpisano posojila za 222 milijonov in je bilo posojilo že dvakrat prepisano. Posojilo je namenjeno za kritje proračunskega primanjkljaja.

Holandska banka je zopet znižala obrestno mero in sicer od 3 na 2,5%.

Banka Belge pour L'Etranger plača za l. 1932/33 6-odstotno dividendo, kolikor za l. 1931/32.

Angleške terjatve, ki so zadete od nemškega transfernega moratorija, so znašale dne 31. 7. 1931 64-7, dne 1. 9. 1933 pa le 43-7 milijonov funtov.

Novi holandski drž. proračun izkazuje primanjkljaj v višini 190 milijonov forintov. Primanjkljaj se bo kril z novimi davki v višini 115 milijonov forintov in z redukcijo izdatkov.

Adria prašek je boljši

TEDEN LJUBLJANSKI BORZI

Posrebno poročilo trgovskega lista

Devizno tržišče

Tendenca nestalna; promet Din 2.226.376

Vsled zmanjšane ponudbe v privatnih kliringih kot tudi v privatnem blagu je devizni promet minulega tedna nazadovol napram predzadnjemu tednu (Din 4.069 tisoč 669-91) za nič manje ko 1.831.000 dinarjev.

Iz prometnih številok spodnje razpredelnice

25. septembra Din 500.348-71	Din—London
26. septembra Din 421.884-37	Berlin—Din
27. septembra Din 252.363-82	Din—London
28. septembra Din 458.530-41	Dunaj
29. septembra Din 533.248-69	Dunaj—Din

razvidimo, da je znašal dnevni devizni promet povprečno pol milijona dinarjev izvzemši sredinega borznega sestanka, ki je komaj presegel četrt milijona dinarjev dnevnega prometa. Največje zaključke izkazujejo temeljem gornje tabele devize Dunaj in inozemski dinarji v privatnem kliringu, za tem London in slednjič Berlin tudi potom privatnega kliringa.

Od deviz v privatni ponudbi izkazuje London še največji promet, ker je bila potreba po tej devizi tako velika, da je morala celo Narodna banka na vseh borznih sestankih pretečenega tedna intervenirati izključno v devizi London, kar je doslej edinstven primer. V vsem je stavila Narodna banka Londona na razpolago za polnih 200 tisoč dinarjev ali 40 tisoč dinarjev na posamezni borzni dan, kar odgovarja dosedanemu dnevnemu deviznemu kontingentu.

Na ponedeljkovem borznem sestanku je bila zopet beležena ponudba v bonih grške Narodne banke in sicer po tečaju Din 39— za 100 grških draham ter je bil na tej bazi tudi perfektuiran manjši zaključek (69 tisoč dinarjev).

Gros zaključkov sta kot običajno tvorili devizi Dunaj in Din v privatnem kliringu, kajti samo njun skupni promet znaša nad 1550 tisoč dinarjev ali več ko dve tretjine celotedskega deviznega prometa.

Promet Deviza	minulega tedna	napram predzadnjemu tednu
Cunih	Din 68.000	Din 268.000
Amsterdam	Din 2.000	Din 4.000
Stockholm	Din 1.000	Din —
London	Din 243.000	Din 167.000
Berlin (priv. klir.)	Din 187.000	Din 13.000
New York	Din 69.000	Din 356.000
Pariz	Din 32.000	Din 23.000
Trst	Din 5.000	Din 12.000
Dunaj (priv. klir.)	Din 879.000	Din 2.073.000
Din deviza (priv. kl.)	Din 671.000	Din 1.154.000

Skupni devizni promet v mesecu septembru znaša 12 milijonov 240 tisoč dinarjev in se je torej povečal v primeri s prometom v avgustu t. l. (10.008 tisoč Din) za 2.232.000 dinarjev. Zanimivo je primerjati skupni devizni promet v posameznih četrtletjih tekočega leta s prometom v istih razdobjih l. 1932:

Skupni devizni promet (v tisočih Din)	v letu 1933	1932
I. četrtletje	24.463	91.094
II. četrtletje	34.910	23.305
III. četrtletje	32.153	14.569

Totale (1933) 91.526 (1932) 128.968

Po teh številkah je bil v letošnjem letu dosežen komaj tolikšen skupni devizni promet kot ga izkazuje I. četrtletje v letu 1932 in znaša tedaj nazadovanje letošnjega prometa napram lanskemu v tem času celih 37 milijonov 442 tisoč dinarjev.

Pri pregledu devizne tečajnice minulega tedna smo ugotovili nadaljnje slabljenje tečajev devize Amsterdam (za 0-55 poena), Berlin (za 0-55 poena), Bruselj (0-56 poena), Pariz (za 0-02 poena), dočim je Curih beležil konstantno 1108-35 za denar in 113-85 za blago. Nasprotno zaznamuje okrepitev tečaja deviza London za 1-66 točke, Praga za 0-11, Trst za 0-44 točke, a New York po dolgem času (porast) za 77-78 točke

	25. sep. 1933		29. sep. 1933	
	najnižji	najvišji	najnižji	najvišji
Amsterdam	2308-18	2319-54	2307-63	2318-99
Berlin	1862-91	1873-71	1862-36	1873-16
Bruselj	798-02	801-96	797-46	801-40
Cunih	1108-35	1113-85	1108-35	1113-85
London	176-42	178-02	178-08	179-68
Newyork	3663-83	3692-90	3741-61	3769-87
Pariz	223-90	225-02	223-88	225-—
Praga	169-56	170-42	169-67	170-53
Trst	300-24	302-64	300-68	303-08
Avstrijski šiling v priv. kliringu	8-85	8-85	8-80	8-80
Avstrijski šilingi so bili	trgovani na po-			

Avstrijski šilingi so bili trgovani na po-

nedeljkovem borznem sestanku po Din 8-85 od torka dalje le po Din 8-80.

Devizi Budimpešta in Dunaj še vedno nista beležili; notie ostalih deviz ni bilo.

Efektno tržišče

V tekočem tednu ni bilo na tukajšnji borzi — vsled slabega zanimanja — nika-kega prometa.

Industrijski in bančni papirji so ostali povsem brez notie, dočim so izmed državnih efektov beležile Seligmanove obveznice in vojna škoda s padajočo tendenco, ostali papirji pa s čvrsto tendenco, kakor je razvidno iz spodnje tečajne razpredelnice:

	25. IX. 1933	29. IX. 1933
Inv. posojilo	51 — 53	51-50 — 54
Agrarne obveznice	27 — 28	27-50 povpr.
8% Blair	29 — 35	32-50 povpr.
7% Blair	28 — 30	29-50 povpr.
Seligmanove obv.	47 — 50	44-50 — 46
Beglučke obvez.	36 — 38	36-50 povpr.
Vojna škoda	245 — 248	244-— povpr.

Na petkovem borznem sestanku (29. t. m.) so blagovne notie po večini izostale, sicer pa med tednom ni zaznamovati posebnih tečajnih sprememb.

Blagovno tržišče

Les.

Ves tekoči teden je vladala na tukajšnjem lesnem tržišču živahna tendenca ob znatnih povpraševanjih, katera pa žal še niso dovedla do zaključkov. Cene so v glavnem ostale nespremenjene.

Največ se povprašuje po bukovini.

Rabi se sledeče blago:

Neobrobljena, surova, suha bukovina I/II/III 27 mm od 2 m dolžine naprej — 50 m³; dalje 20 m³ I/II — 40 in 50 mm debeline od 2 m naprej.

Večje količine jelovega lesa III. vrste dimenzija 18 in 24 mm.

V hrastovini je povpraševanje po podnicah in neobrobjenih plohih. Kupčija v tramariji je nekoliko popustila.

V drvah je izvoz oživel, vendar pa so cene še vedno dokaj nizke. Iščejo se tudi mehka drva in sicer kolobarji ter žamanje — seveda vse v suhem stanju.

V ogliju se pa situacija ni izpremenila.

ŽITO

Tendenca mirna, cene nespremenjene, vsled mlačnega zanimanja brez zaključkov.

Naš pravi domači izdelek

Pomudbe. poupraševanja

Išče se zastopnik. Švicarska tvrdka, ki izdeluje priprave za risanje, tipografske in geodetske instrumente ter astronom-ske, fotografske in optične aparate, išče zanesljivega in izvrstno uvedenega zastop-nika za zapadne kraje Jugoslavije. Interesenti naj predložijo svoje ponudbe Švi-carskemu konzulatu v Zagrebu, Draškovi-čeva ul. 30.

GRADBE MOSTOV

Banska uprava razpisuje pismeno ponud-beno licitacijo za gradnjo lesenega mostu čez Pišenco v Kranjski gori na dan 16. ok-tobra ob 11.

Nadalje sklicuje 1. pismeno ponudbeno licitacijo za zgradbo železobetonskega mo-stu čez potok Brestovec pri Rajhenburgu na dan 14. oktobra ob 11.

Že v 24 urah barva, plesira in ko-mično snaži obleke, klobuke itd. Škrohi in svetlolika srajce, ovratnike in manšete. Pere, suši, monga in lika domače perilo **tovarna JOS. REICH** Poljanski nasip 4—6. Sebeburgova ul. 3. Telefon št. 22-72.

»SLUŽBENI LIST«

kr. banske uprave Dravske banovine z dne 30. septembra objavlja med drugim: Do-polnitev uredbe o ureditvi prosvetnega mi-nistrstva — Razveljavitev pragmatike uslužbenecv posredovanja dela — Odločbo vojnega ministra o podražitvi kamniktita za podvodna dela za 70 par od kg — Razpis o premičnih ognjiščih z avtomatsko pre-mično rešetko — Pojasnilo o prepovedi iz-voza orehovitih debel (nadzemni del ne sme biti daljši od 2 m) — Seznamek strojev in strojnih delov, izdelanih v državi — Spre-membo št. 233 uvozne tarife v predlogu za-kona o občni carinski tarifi — Razne raz-glase sodišč in uradov ter razne druge objave.

Peklenska stroja so našli blizu Rajhen-burga na produ pod železniškimi tračnica-mi. Stroja, ki sta bila tujega izvora, so pravočasno razdrli, da ni bilo nobene škode.

Srpski kreditni zavod v Prnjavoru je proglasil, da mu morejo njegovi dolžniki plačevati dolgove tudi v blagu. V ta namen je zgradil velika žitna skladišča. Žito spre-jema zavod po dnevni ceni.

Med Avstrijo in Madjarsko je dosežen sporazum o elektrifikaciji železnice Du-naj—Budapešta.

Maksim Gorki je začel propagirati zbli-žanje francoske in ruske inteligence.

Ruski polet v stratosfero se je popolno-ma posrečil in je dosegel zrakoplov višino 19.000 m, za 3000 m več ko Piccard.

Japonski izletniški parnik se je na kle-čeh blizu obale Kumamoto ponesrečil. 22 ljudi je utonilo, 100 oseb pogrešajo; rešili so le 40 potnikov.

Neko angleško letalo, ki se je udele-žilo odkritja spomenika žrtvam katastrofe »R 101«, je pri Hawhurstu strmoglavilo na tla. Vsi trije potniki so bili ubiti.

Poslušati ruske radio-postaje je v Nem-čiji najstrožje prepovedano. Kogar bi za-lotili pri sprejemanju ruskih postaj, bo ta-koj odpeljan v koncentracijsko taborišče.

ZASLUŽEK AVSTRIJSKIH TVORNIC PADA

Od 132 industrijskih podjetij v Avstriji, katerih delnice notirajo na borzi, je izpla-čalo dividendo:

	Število podjetij	dividendo v milijonih šilingov
l. 1930	64	34-49
l. 1931	38	20-00
l. 1932	28	12-53

Industrije stekla, lesa in kož niso izpla-čale sploh nobene dividende.

Konkurzi in prisilne poravnave

Narok za prisilno poravnavo v zadevi tvrdke I. Gorec, nasl. Auerhammer v Ljubljani, Miklošičeva cesta, se določa na dan 21. oktobra ob pol desetih pri okrožnem sodišču v Ljubljani.

Povpraševanje po našem blagu v tujini

Zavod za pospeševanje zunanje trgovine je razvil sistematično akcijo, da zainteresira tuje uvoznike za naše blago, zlasti uvoznike, ki še niso v trgovinskih stikih z našo državo ali pa so imeli le začasne stike. Odziv tujine na akcijo Zavoda je odličan in so bile že dosežene nove trgovinske zveze naših producentov s tujimi uvozniki. Da bi se čim bolj izkoristil naslovni material Zavoda in da se nudi tujim uvoznikom čim bolj uporaben ponudbeni material, poziva Zavod naše interesente, da mu pri sklicevanju na številke tujih povpraševanj, pošljejo tudi konkretne ponudbe, ki naj obsegajo te podatke: Točno označbo vrste blaga in embalažo po tržnih uzancih, razpoložljivo količino blaga, ceno, ki naj bo po možnosti kalkulirana ali cif uvoznemu pristanišču ali franko naša mejna postaja, plačilne pogoje in rok dobave. Obenem naj pošljejo tudi vzorce, če to zahteva ponudni predmet. Zavod bo že na podlagi te ponudbe sporočil interesentu, če ima njegova ponudba upanje na uspeh in bo v tem primeru spravil ponudnika v direktno zvezo s tujim uvoznikom. Pripominjamo pa, da Zavod ne prevzema nobenih jamstev za boniteto tujih tvrdk.

Les in lesni izdelki

- 11128 — Charlottenburg: koli iz borovine;
11320 — Potenza: jelovina (hlodi, tramiči, morali);
11553 — Dunaj: male doge;
11534 — Rotterdam: bukov gradbeni les;
11538 — Candia: zastopnik za gradbeni les in doge;
11565 — Bruxelles: hrastovi pragi;
11687 — Solun: bukov les (deske);
11689 — Tirana: oglje;
11755 — Berlin: železniški pragi;
11858 — Königsberg: okrogla hrastovina;
11865 — Lucca: furnir;
12013 — Catania: les;
12168 — Bari: zastopnik za les;
12192 — Solun: razen les;
12020 — New York: male doge.

Sadni proizvodi

- 10938 — Breslau: češplje;
11486 — Stuttgart: zastopnik za sadje;
11539 — Milan: zastopnik za suho sadje;
11569 — Varšava: sveže in suho sadje;
11573 — Brno: orehi;
11587 — Nürnberg: zastopnik za slive;
11688 — Dunaj: razno sadje in živila;
11702 — Köln: orehi;
11822 — Gdynia: češplje;
11934 — Berlin: jabolka, orehi;
11928 — Rim: jabolka, hruške.

Razni poljedelski proizvodi in zdravilno zelišče

- 11057 — Bruselj: dalmatinsko vino;
11433 — Bordeaux: zastopnik za fižol, semena;
11487 — Berlin: konoplja;
11528 — Dunaj: razne zdravilne rastline (erythraea centaurum, flores tiliae off., fol. hyoscyami, rad. i fol. belladonnae, fol. stramoni, fructus juniperi, fructus cynosbati, salep) dobro posušeno blago (letošnje žetve);
11533 — Dunaj: deželni pridelki;
11536 — Stuttgart: fižol;
11538 — Candia: zastopnik za žitarice, suho sočivje;
11539 — Milan: zastopnik za suhe gobe;
11563 — Berlin: zdravilne rastline;
11569 — Varšava: vino in živila;
11573 — Brno: beli fižol;
11575 — Paris: gobe;
11592 — Hamburg: zastopnik za hmelj;
11790 — Bari: koruza, beli fižol;
11864 — Morbegno: suhe gobe;
11885 — Avignon: gobe v konzervah;
11929 — Zürich: zastopnik za zdravilne rastline;
11932 — Dunaj: lipov cvet;

- 11936 — Hamburg: razne vrste otrobov za severne države;
11939 — Buenos Aires: suhe gobe;
11940 — New York: fižol in grah;
11959 — Dunaj: konoplja;
12020 — New York: hmelj;
12037 — New York: zastopnik za zdravilne rastline; fižol, vino, alkohol, orehe, hmelj in buhač.

Perutnina, živalski proizvodi in podobno

- 11468 — Klatovy (ČSR): sirove kozje kože;
11474 — Brno: med;
11566 — Bruselj: živa in zaklana živina, med za čebele;
11570 — Atene: zastopnik za razne kožnate predmete;
11636 — London: krzno;
11755 — Berlin: puh;
11867 — Hamburg: loj za izvoz v čezmorske dežele;
12020 — New York: drobne kože, puh, mizarski klej;
12053 — Bari: kozja dlaka, volna, prekajena riba.

Rudarstvo

- 11286 — Tel-Aviv: železo, cink, svinec;
11459 — Paris: pločevina;
11635 — New York: razne rude;
12020 — New York: barit.

Razno

- 11255 — Tel-Aviv: zastopnik za razne industrijske predmete;
11286 — Tel-Aviv: kovinski proizvodi, kovinska posoda in podobno;
11473 — Tel-Aviv: steklo;
11537 — As-Gravenhage: konfekc. predmeti;
11569 — Varšava: kemični predmeti;
11637 — Bruselj: svilen in sulfitni papir;
11689 — Tirana: sladkor;
11857 — Salford: galanterijski predmeti;
11863 — Berlin: volnene opanke v barvah;
11867 — Hamburg: klorovo apno in natron za izvoz v čezmorske dežele;
11927 — Elbertfeld: volnene opanke v barvah;
12008 — Tel-Aviv: razni predmeti.

Zavod za pospeševanje zunanje trgovine prosi vse naše izvozne tvrdke, ki potrebujejo zastopnike za svoje izvozne predmete v tujini, da mu sporoče trg, kjer jim je potreben zanesljiv zastopnik in da javijo tudi predmete, ki jih žele spraviti na tuje trge.

»Trgovski tovariš«

Izšla je 9. številka te naše odlične gospodarske revije in zopet z bogato in aktualno vsebino. Med drugim omenjamo: Tajnik Zveze trg. združenj I. Kaiser je pričel objavljati s podatki bogato podprto razpravo o »Potih in ciljih našega gospodarstva«. — Drago Potočnik objavlja zelo vestno sestavljen pregled o slovenskih bankah v letih 1930—1932. — O novi petrolejski fronti, ki je na vidiku, piše V. Šarabon. — Pozornost zasluži tudi pregledni članek g. D. P. o našem gospodarstvu v avgustu in septembru. — Vrsto člankov zaključuje »Zir.« o bombažnem bloku v Aziji. — Sledi nato še bogat listek, v katerem so zabeleženi vsi važnejši dogodki iz gospodarskega življenja. Številko zaključuje nekrolog odbornika Trg. društva »Merkur« pok. Franca Adamiča.

»Trgovski tovariš«, ki ga že deseto leto ureja z vzgledno vestnostjo predsednik Zveze trg. združenj J. J. Kavčič in ki se je pod njegovim uredništvom povzpela do naše vodilne gospodarske revije, zasluži pač vso podporo vseh naših gospodarskih ljudi. Naročajte se zato na »Trgovski tovariš«, ki velja letno le 36.— Din!

Vpisale so se izpremembe in dodatki pri nastopnih firmah:

Sedež: Ljubljana.

Besedilo: Donava - Sava - Jadransko morje železniška družba (preje Južna železnica), reprezentanca za kraljevino Jugoslavijo.

Na obnem zboru dne 7. junija 1933. je bilo sklenjeno, da se dosedanja delniška glavica 29.127.840 zlatih frankov, porazdeljenih v 728.196 delnic po 40 zl. frankov, potem izbrisa 139.571 prostoročno nakupljenih delnic zniža na 23.545.000 zlatih frankov.

Zbog tega so bila na istem obnem zboru izpremenjena pravila v členih 5. in 44.

Deln. glavica znaša sedaj 23.545.000 zlatih frankov, porazdeljenih v 588.625 na imetnika se glasečih delnic po 40 zlatih frankov.

Izbrisejo se: prokura Gustava Moller ter člani upravnega sveta dr. Belli Giovanni, ing. Chailiol Emilio, dr. Mauthner Hans in dr. Brocchi Igino.

Vpišejo se:

dr. Maurerju Fritzju na Dunaju podeljena kolektivna prokura in člani upravnega sveta:

dr. Alfred von Nickl v Budapešti, Eugenio Anzilotti v Rimu, Luigi Maccallini v Rimu in dr. Wilhelm Rauscher na Dunaju.

Okrožno kot trg. sodišče v Ljubljani, odd. III., dne 1. septembra 1933.

Fi 461/33 — Rg B III 10/9

*

Sedež: Ljubljana.

Besedilo: Splošno jugoslovensko bančno društvo d. d. podružnica Ljubljana. Imenovani so bili za direktorja:

Favale Franc, dosedanji prokurist z naslovom direktorja in Pajanovič Juraj, dosedanji prokurist z naslovom namestnika direktorja;

za namestnika direktorja pa:

Nikolajevič Aleksander in dr. Pollak Zeljko, ta dva oba dosedaj prokurista centrale s pravico podpisovanja za direktorja v smislu čl. 48. društvenih pravil točka d).

Okrožno kot trg. sodišče v Ljubljani, odd. III., dne 25. avgusta 1933.

Fi 441/33 — Rg B III 66/5

*

Sedež: Maribor.

Besedilo: K. & R. Ježek. Izbrisejo se radi izstopa iz tvrdke dosedanji javni družabniki inž. Karl Ježek, inž. Robert Ježek, inž. Rihard Ježek star. in inž. Rihard Ježek ml., vpiše pa kot nova edina lastnica dosedanje

tvrdke: Josipina Ježek, roj. Sedlak, tovarnarjeva soproga v Blanskem.

Podpis firme se vrši odslej na ta način, da pristavi lastnica pod napisano ali s štampljko odtisnjeno besedilo tvrdke svoj podpis.

Okrožno sodišče v Mariboru, odd. III., dne 7. septembra 1933.

Rg A I 44/11.

*

Sedež: Maribor.

Besedilo: Meinel & Herold.

Obratni predmet: trgovina z glasbilo. Izbrise se prokura poslovodje Lorgerja Rudolfa, vpiše pa prokura, podeljena Golecu Franju, trgovskemu nastavljenju v Mariboru, Gosposka ul. 20.

Okrožno kot trg. sodišče v Mariboru, dne 14. septembra 1933.

Opr. št. Rg A III 140/5.

*

Sedež: Rake.

Besedilo: Avrel Prevendar in drug. Obratni predmet: trgovina z vinom in žganjem na debelo.

Izbrise se radi smrti družabnik Prevendar Avrel.

Kot javni družabnik je vstopil v družbo Rajčević Nikola, trgovec na Rakeku.

Okrožno kot trg. sodišče v Ljubljani, odd. III., dne 18. avgusta 1933.

Fi 298/33 — Rg A V 146/5

*

Sedež: Celje.

Besedilo: Motor Import Cie, agentura in trgovina z motornimi vozili, družba z omejeno zavezo.

Zbog končane likvidacije.

Okrožno kot trg. sodišče v Celju, odd. I.,

dne 12. septembra 1933.

Rg C II 58/10.

OBČNI ZBORI

3. redni občni zbor Mariborske industrije svile d. d. v Ljubljani bo dne 5. oktobra ob 18. na sedežu družbe v Ljubljani, Aleksandrova cesta 6.

Redni letni občni zbor Lesne in splošne industrijske d. d. v Mariboru bo dne 19. oktobra ob 14. v pisarni družbe, Maribor. Glavni trg 1/III.

Narodno gledališče v Ljubljani

Drama, začetek ob 20.

Torek, dne 3. oktobra: Zaprt.

Sreda, dne 4. oktobra: Komedija zmešnjav.

Red Sreda.

Četrtek, dne 5. oktobra: Sonata strahov.

Red C.

Petek, dne 6. oktobra: Zaprt.

Opera, začetek ob 20.

Torek, dne 3. oktobra: Zaprt.

Sreda, dne 4. oktobra: Luiza. Red B.

Četrtek, dne 5. oktobra: Samson in Dalila.

Red Četrtek.

Vsaka izkušena gospodinja ve,

da se dobita Kathreiner Kneippova sladna kava in pravi „Frankov“ dodatek (oba nerazdružljiva) le v originalnih zavitkih. Pazi na zaščitna znaka: župnik in kavni mlinček!

J. HLEBŠ, LJUBLJANA

DRUŽBA Z O. Z.

CANKARJEVO N. 21 — MESTNI TRG 19

Sobo-črkoslikarstvo in pleskarstvo

Vsa dela izvršuje z najmodernejšimi vzorci, točno po naročilu, solidno in pod garancijo. — Telefon 30-70.

Trgovci in industrijci!

Trgovski list

se priporoča za inseriranje!

TISKOVINE

vseh vrst: trgovske, uradne, reklamne, časopise, knjige, večbarvni tisk hitro in poceni!

TISKARNA MERKUR

LJUBLJANA, GREGORČIČEVA 23

Tel. 25-52. Telegram: Tiskarna Merkur.